

Kína két ülészakja

Március elején több ezer küldött érkezett Kína minden szegletéből Pekingbe az ország [éves törvényhozói ülésére](#), amelyet szinte az egész világ szoros figyelemmel követett, hogy vajon milyen irányba haladhat tovább a Kínai Kommunista Párt (KKP) politikája. Az úgynevezett „két ülészak” idén március 4-én vette kezdetét a 14. Kínai Népi Politikai Tanácskozó Testület (National Committee of the Chinese People’s Political Consultative Conference) és a 14. Országos Népi Gyűlés (National People’s Congress) éves ülésével, amelyek egészen március 13-ig tartottak. A világ nagy figyelemmel kíséri a Kína fejlődésével kapcsolatos új politikai lépéseket, miközben a nemzeti törvényhozók és politikai tanácsadók a Kínai Kommunista Párt tavaly októberi 20-ai Nemzeti Kongresszusa óta az első éves összejövetelre gyűlnek össze. Eközben az ország gyors kilábalása a Covid-19-ből felkeltette a reményeket a szélesebb körű globális növekedéshez, ami tovább növelte az esemény jelentőségét.

Az Országos Népi Gyűlés (ONGY) Kína nemzeti törvényhozó testülete és a legfőbb államhatalmi szerv, évente egyszer ülésezik és csaknem 3000 tag alkotja. A kínai alkotmány szerint csak az ONGY fogadhatja el az alkotmány módosításának a javaslatait, vagyis egyedül az ONGY-nek van meg a módosítási jogköre. Az [ONGY 2018-as ülésén megszavazták az alkotmánymódosítást](#), amely többek között a kínai elnöki és alelnöki ciklust korlátozó jogszabályt is tartalmazta e. Így formálisan is megszűnt az az akadály, hogy Xi Jinping – jelenlegi kínai elnök – 2023 után is betölthesse tisztségét a második ciklus lejárta után.

Az idei két ülészak alkalmával a következő fontos kérdésekre kaphattunk választ:

1. Vajon megválasztják Xi Jinpinget újra Kína elnökének és megkezdheti-e rendhagyó módon harmadik ciklusát?
2. Vajon Li Qiang lesz Kína új miniszterelnöke?
3. Mekkora GDP növekedést irányoznak elő Kína számára?

1. [Xi Jinping](#)

Beigazolódtak a találgatások és Xi Jinping példátlanul harmadik ciklusát kezdte meg Kína elnöki posztján, miután az Országos Népi Gyűlés (ONGY) egyhangú döntéssel megszavazta azt. Az ONGY mind a 2952 tagja, aki részt vett az ülésen, Xi Jinping vezetésére szavazott (a törvényhozó testületnek összesen 2977 tagja van). Xi-t ezután újra kinevezték az országos Központi Katonai Bizottság élére is. A voksolás után Xi alkotmányos esküt tett, mint az ország elnöke és hadseregének vezetője, kijelentette, hogy megőrzi Kína alkotmányának tekintélyét, becsületesen ellátja törvényi kötelezettségeit, és keményen fog dolgozni egy „virágzó, demokratikus, civilizált és harmonikus szocialista ország” felépítésén. Elemzők szerint ez kritikus időszak lesz Xi és Kína számára is, mivel vissza kell állítania az országot a gazdasági növekedési pályára, hogy meggyőzze a világot arról, hogy Kína egyedülálló kormányzási és fejlesztési modellje működik.

2. Li Qiang

A találgatások ebben a kérdésben is helytállónak bizonyultak és Li Keqiang évtizedes kormányzása után a Kínai Államtanács új miniszterelnököt kapott. Li Qiang 99,6%-os támogatást szerzett az Országos Népi Gyűlésen. A kínai hatalmi struktúrában belüli státuszának közelmúltbeli hanyatlása ellenére az Államtanács megőrizte páratlan bürokratikus jelentőségét Kínában, mint az ország napi kormányzásának legfőbb szereplője. Li Qiang miniszterelnökként nemcsak ennek a hatalmas közigazgatási rendszernek a tetején áll, hanem a Kínai Kommunista Pártban (KKP) is a második legfőbb személy lett, ez teszi őt Xi *de facto* helyettesévé. Li, Shanghai korábbi főtitkára kihagyta azt a hagyományos köztes lépést, hogy miniszterelnök-helyettesként töltsön be egy ciklust, mielőtt miniszterelnök lett volna. Annak ellenére, hogy nincs tapasztalata a központi kormányzati rendszerben, és a 2022-es évben Shanghai Covid-19-re adott válasza miatt is sok bírálatot kapott, Xi Jinping elnök mégis őt választotta ki Kína második számú vezetőjének. A kínai miniszterelnök szerepe azonban meggyengült az elmúlt évtizedben, és tekintélye nem fog helyreállni automatikusan csak azért, mert most Xi egyik legfőbb bizalmasa tölti be azt. Ha Li Qiang erős miniszterelnöki szerepet kíván betölteni, jelentős befolyást kell szereznie egy vagy több, jelenleg Xi által vezetett minisztérium feletti bizottság vagy vezető csoport felett.

3. GDP

A kínai közgazdászok 5% feletti célt várnak 2023-ra,¹ mindezt úgy, hogy a világ második legnagyobb gazdasága mindössze 3%-kal nőtt tavaly. Az egyik legtöbb figyelmet kapott kérdés az idei két ülészak alkalmával az volt, hogy Kína hogyan fogja meghatározni növekedési célját 2023-ra és ehhez vonatkozóan milyen politikákat vezet be. A két ülészak nyitoulásán a küldöttek átadják a „Kormányzati munkajelentést”, amely meghatározza a következő év gazdasági és szakpolitikai céljait, és tartalmazza a bruttó hazai termék (GDP) előrejelzését.

A vártaknak megfelelően Kína gyorsabb, 5% körüli gazdasági növekedést kíván elérni jobb fejlődési színvonal mellett 2023-ban, miközben a világ második legnagyobb gazdasága felgyorsítja a fellendülést, és előmozdítja modernizációs törekvéseit. A jelentés szerint az idei GDP-cél összhangban van a kínai gazdaság jelenlegi növekedési potenciáljával, valamint az erőforrások és a termelési tényezők gazdaságot támogató képességével is.

Új kínai külpolitika?

Kína új külügyminisztere, Qin Gang az Országos Népi Kongresszus éves ülészakának apropóján, tartotta első éves sajtótájékoztatóját. Elmondása szerint a kínai diplomácia új útja egy expedíció lesz dicsőségekkel és álmokkal, ami egy „hosszú utazás lesz a viharos tengereken keresztül, de minél nehezebb a küldetés, annál dicsőségesebb a teljesítése”. Valóban úgy tűnik, hogy a Deng Xiaoping-i 24 írásjegyes külpolitikai irányvonalat felváltja egy új, amelyet a „[meri küzdeni](#)”² szlogen fémjelez. Ennek pedig már éppen ideje volt, hiszen míg a Deng Xiaoping-féle külpolitikai irányelv a képességek elrejtésére szólította fel a kínai népet, addig az utóbbi

¹ A nemzetközi intézmények és befektetési bankok megerősítették Kína idei növekedésére vonatkozó előrejelzéseiket. A [Nemzetközi Valutaalap január végén](#) 5,2%-ra emelte Kína 2023-as növekedésére vonatkozó előrejelzését, szemben a korábbi 4,4%-os előrejelzéssel.

² „敢于斗争”

időben Kína egy sokkal asszertívabb külpolitikát folytat, amelyben immáron kiáll érdekei mentén és nem riad vissza képességeinek demonstrálásától sem.

Az ONGY végezetül pedig jóváhagyta a Kínai Államtanács, vagyis az új kínai kabinet felállítását az éves ülésének alkalmából. Az új kabinet a jegybankelnököt és a pénzügyminisztert is megtartotta posztján, miközben több vállalati vezetői háttérű minisztert is kineveztek. A kinevezések nagy bizalmat és nagy reményt keltettek a piaci megfigyelőkben, hogy az új kabinet felállítás a teljes gazdasági fellendülés felé tereli Kínát, miután az ország a koronavírus-kezelés optimalizálása nyomán kilépett a hosszadalmas gazdasági mélypontból.

Az elemzést készítette: **Zoltai Alexandra**

A borítókép forrása: [The Great Hall of the People in Beijing/Huangdan2060](#)